

Med.
Sjukvårds-ansat.
Sjukv. Sv.
föret.
6

REDOGÖRELSE
för
Sjukvården och Ekonomien
vid
Hafskuranstalten
för skrofulösa barn å Styrsö sommaren 1893.

Redan i slutet af föregående sommar voro anstaltens nya byggnader uppförda och färdiga till inflyttning. Det återstod nu endast att inreda och der inrätta så bekvämt som möjligt för sig med de medel, hvaröfver inrättningen förfogade. Som dessa voro knappa, måste den största

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2013

National Library
of Sweden

standardiska och värdnadsare och en isolering af smittas samt sjuka, om tilläfventyrs någon sådan skulle förekomma. Sof- och sjuksalar möblerades med jernsängar, 10 i hvarje sal, samt mellan dem pallar af trä för att derå placera barnens kläder under nätterna. Dessutom i hvarje sjuksal ett större bord. I dessa rum fingo barnen vistas endast om nätterna. Genom en lika enkel

Med.
Sjuko-ansö.
Sjuk. Sv.
föret.
6

REDOGÖRELSE
för
Sjukvården och Ekonomien
vid
Hafskuranstalten
för skrofulösa barn å Styrsö sommaren 1893.

Redan i slutet af föregående sommar voro anstaltens nya byggnader uppförda och färdiga till inflyttning. Det återstod nu endast att inreda och der inrätta så bekvämt som möjligt för sig med de medel, hvaröfver inrättningen förfogade. Som dessa voro knappa, måste den största enkelhet och sparsamhet iakttagas. Vi hoppas dock, att de talrika besökande, som under den förflutna sommaren med intresse togo vår anstalt i betraktande, skola kunna vitsorda, att denna såväl genom yttre som inre anordningar gjorde ett godt intryck. Vi hade nu salar, stora, ljusa, väl ventilerade till sofrum och matrum, till förestånderska och vaktmästare och till isolering af smittosamt sjuka, om tilläfventyrs någon sådan skulle förekomma. Sof- och sjuksalar möblerades med jernsängar, 10 i hvarje sal, samt mellan dem pallar af trä för att derå placera barnens kläder under nätterna. Dessutom i hvarje sjuksal ett större bord. I dessa rum fingo barnen vistas endast om nätterna. Genom en lika enkel

som sinnrik ventilationsinrättning sörjdes här för ständigt luftombyte, och man kunde aldrig i dessa rum förmärka någon instängd, dålig luft af de många barn, som ofta voro behäftade med illaluktande sår och afsöndringar.

Den rymliga matsalen tjenstgjorde under dåligt väder till lekrum, eljes vistades barnen, så vidt möjligt, alltid utomhus från morgon till qväll. För betalande patienter inreddes tvänne rum med platser för 3 i hvardera. De fingo intaga sina måltider för sig. Men i öfrigt gjordes föga skillnad mellan dessa och de icke betalande.

Föreningen för vård af skrofulösa barn vid hafskuranstalt kunde under den förflutna sommaren underhålla 30 barn. Nu då sjukhusets utrymme var mer än nog för ett betydligt mycket större antal, beslöt Styrelsen att på försök mottaga en del patienter mot en dagafgift af Kronor 1: 25. Under sommaren vårdades sålunda 15 mot sagde ersättning, hvarjemte 3 fingo erlægga blott 50 öre om dagen.

Om den speciella sjukvården af dessa patienter lemna anstaltens läkare här nedan närmare redogörelse.

Anstalten har under den gångna sommaren haft att glädja sig åt ett stort deltagande från allmänhetens sida, hvilket visat sig ej blott i talrika besök utan äfven i gåfvor såväl i penningar som naturaprodukter. Så har biblioteket blifvit ihågkommet genom gåfvor af böcker och planschverk från Herrar Hj. Schultzberg och J. E. Lignell; vårt porslins- och glasförråd har fått en betydlig tillökning genom en värdefull present från Herrar Örnberg och Andersson; ved och kol hafva tillsändts oss från Säfveåns Aktiebolag, Herrar Adolf Bratt & Co. samt Herrar Andersson & Lindberg; all under sommaren förbrukad medicin har välvilligt kostnadsfritt lemnats af innehafvaren af Apoteket Lejonet Herr Apotekaren F. Mossberg, och anhåller Styrelsen härmed att till dessa Herrar och Firmor få framföra sin stora tacksamhet.

Den största och värdefullaste tillökning af anstaltens tillgångar bereddes dock genom en soiré, hviken Badsällskapet vid Styrso Hafsbad arrangerade till förmån för densamma vid slutat af sommaren. Tillslutningen till denna soiré var så allmän och bidragen till densamma

inflöto så rikligt ej blott från badgästerna utan äfven från ett betydande antal handlande och fabrikanter i staden, att nettobehållningen uppgick till ej mindre än Kronor 2,085: 82.

Genom dessa medel sattes anstalten i stånd att fylla ett under sistförflutna sommar djupt känt behof. Det hade nämligen inträffat, att den brunn, som 1892 gräffdes invid sjukhuset, under den torra sommaren 1893 icke lemnade något vatten. Allt sådant, såväl till matlagning som öfriga hushållsbehof, måste fördenskull bäras från en ganska aflägsen brunn. Anstalten åsamkades härigenom ej blott stora obehag utan äfven ganska betydliga utgifter, dels för vattnets transporterande, dels och förnämligast derigenom att all tvätt, som förut kunnat ske i egen tvättstuga, nu måste bortlemnas.

Genom de från Styrsö Badsällskap mottagna penningar kan Styrelsen ej blott låta gräfva en vattenbehållare af tillräckliga dimensioner och inleda en jernrörsledning derifrån till sjukhusets alla rum, sålunda fullt tillräckligt fylla anstaltens hela vattenbehof, utan äfven inhägnat och plantera sjukhustomten, sålunda förvandlande den från en kal sandbacke till en leende trädgård. Styrelsen beder därför härmed att till alla dem, som medverkade till Styrsö Badsällskaps soiré, få framföra sitt uppriktiga tack samt anhålla, att Hafskuranstalten för skrofulösa barn måtte fortfarande få vara innesluten i deras benägna åtanka.

Redogörelse för sjukvården vid Hafskuranstalten för skrofulösa barn å Styrso sommaren 1893.

Vid anstalten hafva 48 barn mottagits till vård, nämligen:

Nr i Journ.	N a m n	Ålder	Inkom	Utskräfs	Resultat	Betätnings- vilkor	Underhålls- dagar	Anmärkningar
72	Ellida Pettersson ...	10	1/6	15/7	Frisk	Fripl.	45	
73	Olof Roy	5	1/6	6/9	»	D:o	98	
74	Anders Magnusson ...	5	1/6	25/7	»	D:o	55	
75	Augusta Hult	9	1/6	19/7	Förb.	D:o	49	
76	Ebon Eriksson	17	1/6	15/7	Frisk	D:o	45	
77	Thekla Andersson...	10	1/6	9/7	»	D:o	39	
78	Berta Olsson	5	1/6	9/7	»	D:o	39	
79	Hildur Börjesson ...	9	1/6	9/7	»	D:o	39	
80	Ernst Johansson...	4	1/6	26/7	»	D:o	56	
81	Ruth Andersson...	4	1/6	26/7	»	D:o	56	
82	Tycho Schedin	14	15/6	12/8	Förb.	1,25	58	
83	Fritz Hultén	6	1/6	15/7	Frisk	Fripl.	45	
84	Eskil Nyman	3	1/6	6/7	»	1,25	36	
85	Hilda Andersson...	16	1/6	1/8	»	1,25	62	
86	Hanna Brandin	16	1/6	1/8	»	1,25	62	
87	Elsa Rosenqvist	10	1/6	1/8	»	1,25	62	
88	Viktor Andersson...	13	1/6	5/6	»	Fripl.	4	Hemsändes efter ett par dagar som för vård i anstalten ej lämplig.
89	Gustaf Corell	30	1/6	1/9	Frisk	D:o	92	
90	Greta Friberg	6	1/6	14/7	»	50 ö.	44	
91	Sven Nyström	12	20/6	28/7	»	1,25	38	
92	Britta Nyström	10	20/6	28/7	»	1,25	38	
93	Anna Sjögren	16	21/6	1/9	»	Fripl.	71	
94	Jenny Brandin	15	21/6	1/8	»	1,25	40	
95	Ester Rydberg	16	21/6	1/8	Förb.	1,25	40	
96	John Säfström	7	2/7	13/8	Frisk	1,25	42	
97	John Carlsson	13	6/7	9/9	»	1,25	65	
98	Hedvig Andersson...	5	9/7	19/7	Förb.	Fripl.	11	Ehuru mycket förbättr. hemsänd. hon på moderns begäran f. hemlängtan.
99	Gerda Gustafson...	10	9/7	1/9	Frisk	D:o	53	
100	Wendela Persson...	11	9/7	16/7	Förb.	D:o	8	Hemsändes enär modern föreställde sig att barnet längtade hem.
101	Evald Samuelsson...	14	9/7	1/9	Frisk	D:o	53	
102	Hildur Andersson...	3	15/7	6/9	»	D:o	53	
103	Knut Petersson	4	18/7	6/9	»	D:o	50	
104	Annie Johansson...	5	24/7	2/9	»	50 ö.	41	
105	Verner Bengtson...	5	25/7	6/9	»	Fripl.	43	
106	Siri Erikson	11	22/7	27/8	»	1,25	36	
107	Gustaf Samuelsson...	14	23/7	26/8	»	Fripl.	29	
108	Alice Pettersson...	8	28/7	6/9	»	D:o	40	
109	Lilly Johansson	4	28/7	6/9	Förb.	D:o	40	

1,777

N:r i Journ.	N a m n	Ålder	Inkom	Utskrifts	Resultat	Betalnings- villkor	Underhålls- dagar	Anmärkingar
110	Alma Pettersson	17	31/7	18/8	Frisk	Fripl.	1,777	
111	Signe Thorsson.....	14	28/7	6/9	»	D:o	18	
112	Ivar Nordstrand.....	8	2/8	6/9	»	50 ö.	40	
113	Anna Bredberg.....	14	3/8	9/8	Förb.	1,25	35	{ Hemtades hem enär hon behöfdes i hem- met.
114	Therese Jonsson....	12	4/8	6/9	»	Fripl.	6	
115	Elsa Eliasson	5	4/8	6/9	»	D:o	33	
116	Anna Hedenberg....	16	4/8	31/8	»	1,25	27	
117	Jenny Nilsson	5	11/8	6/9	»	Fripl.	26	
118	Alida Nilsson	7	14/8	6/9	»	D:o	23	
119	Gustaf Wessman....	12	18/8	3/9	»	1,25	16	
							2,034	

Vid betraktande af förestående tabell faller strax i ögonen, att 4 qvarstannat å anstalten endast en kort tid (4—11 dagar). Ehuru äfven bland dem en påtaglig förbättring kunde hos de 3 iakttagas, var deras uppehåll vid anstalten dock allt för kort för att man skulle kunna tala om en kur. De böra därför helst lemnas ur räkningen vid uppgörandet af innevarande års statistik.

Af de återstående 44 blefvo 40 (= 90,9 proc.) återställde så att intet tecken till skrofulos längre hos dem kunde iakttagas (möjligheten för recidiv derför ej alldeles utesluten) och de öfriga 4 samtliga i betydlig grad förbättrade. Resultatet kan sålunda anses såsom mycket glädjande och står i närmaste öfverensstämmelse med den erfarenhet, vi vunnit under de år, anstalten arbetat. En annan omständighet, som äfven faller bjärt i ögonen vid granskning af tabellen, bör ej lemnas utan beaktande, och det är, att af "fripatienterna" de aldra flesta kunnat hemskrifvas såsom friska medan bland de betalande ej mindre än 2 måst afsluta sin kur, innan helsa hunnit inträda. Delvis torde detta hafva berott derpå, att dessas sjukdom varit i ett synnerligt avanceradt stadium (den ene vägrade underkasta sig en operation, som sannolikt kunnat återställa honom), men delvis har det nog äfven berott derpå, att dessa patienter kommo från förmögnare hem. Det är nämligen en erfarenhet, jag haft rikt till-

fälle att göra, att barn från de fattigaste hemmen fortare tillfriskna då de försättas uti anstaltens i allo goda hygieniska förhållanden och komma ifrån de skadliga inflytelserna af sina osunda hem, medan deremot barn från förmögnare hem, hvilka inom anstalten blott i ringare grad få de omgifvande förhållandena förbättrade, långsammare påverkas deraf. Deraf blifver en naturlig följd, att barn från förmögnare hem som regel behöfva längre vistas vid anstalten för att återvinna helsan än de från fattigare hem — förutsatt att deras sjukdomstillstånd i öfrigt äro lika.

De under sommaren vårdade 48 patienterna hafva å anstalten tillbragt in alles 2,034 dagar, hvadan alltså 42,37 underhållsdagar komma på hvarje patient. Frånräknas de ofvannämnde 4 med sina sammanräknade 29 underhållsdagar, återstå för de 44 patienterna tillsammans 2,005 dagar, eller för hvarje 45,5 underhållsdagar, hvilket noga motsvarar föregående års (1892 = 45 dagar; 1891 = 46,4; 1890 = 49,s).

Under sistförflutna sommar har anstalten varit fullkomligt förskonad från icke blott alla epidemiska sjukdomar, något som är ganska märkligt vid betraktande af den lifliga samfärdseln med en så stor stad som Göteborg, utan hvarje slag af sjukdom. Till och med de vanliga s. k. förkylningssjukdomarne (katarrher, diarréer) hafva varit så godt som fullkomligt okända vid vår anstalt. Patienterna hade sålunda att glädja sig åt ett snart sagdt oafbrutet framåtskridande af sin förbättring.

Sjukhusets af naturen i ovanlig grad gynnade läge, rummens ypperliga ventilation och belysning, sommarens sällspordt vackra väder, som tillät barnen att vistas ute från bittida till sent nästan hvarje dag — allt detta måste naturligtvis bidraga till det goda resultatet.

Hvad den medicinska och dietiska behandlingen beträffar, hafva samma principer dervid följts som föregående år. I allmänhet få barnen ytterst litet medicin. Endast lokalbehandling af de olika skrofulösa åkommorna brukar

förekomma. Största vigten lägges vid ett sundt lefnads-sätt, kraftig diet, stark kroppsrörelse, dagliga bad.

Sjukvården har i år utförats af samma personer som föregående år.

För dem, som önska taga del af de öfver hvarje patient förda journalerna, stå dessa till förfogande efter anmälan hos undertecknad.

P. SILFVERSKIÖLD.

Sällskapets kassaförvaltare, Herr Grosshandlaren A. Aaron, har inkommit med följande:

Rekvirering af EKONOMIEN N:o 91 1893

Redogörelse för Ekonomien under år 1893.

Jan. 1	An	Saldo från 1892.....	2,101: 88	Dec. 15	Per	Utgifts-Konto:	
Dec. 15	»	Bidrags-Konto: gäfv af Enkefru Augusta Ljunggren.....	500: —			enligt räkning N:o 1	5: 70
	»	» Fritz Orstadius för Patient 1892.....	45: —			» 2	57: 20
	»	» Div. enl. Inkassoboken 1,144: —	885: 40			» 5	64: 04
	»	» D:o ».....	50: —			» 6	37: —
	»	» fyra små flickor.....	2,085: 82			» 7	9: 50
	»	» Styrsö Badsällsk. Bazar	100: —			» 8	199: 46
	»	» H:s Maj: Drottningen	100: —			» 9	23: 10
	»	» Herr Dahlgren för en Patient.....	100: —			» 10	10: 80
	»	» Hr Sundler.....	5: —			» 11	495: 20
	»	» » Axel F. Erikson ..	5: —			» 12	23: 50
	»	» » Gust. Ekman	25: —			» 13	100: —
	»	» Fru Siri Erikson för en Patient.....	50: —			» 14	44: —
	»	» Betalande Patient	81: 25			» 21	6: —
	»	» Intresse-Konto: influtna räntor på ett Depositionsbevis.....	7,178: 35			» 22	111: 85
			22: 91			» 24	2: 25
						» 25	12: 70
						» 26	3: 25
						» 27	27: 62
						» 28	3: 90
						» 29	49: 55
						Utgifter till hushåll och dertill hörande enl. förestånderskan frkn Engströms räkenskaper N:o 3, 4, 15, 16, 17, 18, 19 och 20 under N:o 23.....	2,456: 36
						» Intresse-Konto: ränta till Stadskassan å ett lån af Kr. 5,000 till 30/6 1893.....	3,742: 98
						» Kassa den 15 December 1893	125: 69
							3,332: 59
						Kronor 7,201: 26	

Göteborg den 15 December 1893.

ADOLF AARON.

Då underhållsdagarnes antal varit 2,034 och hvarje patient i medeltal uppehållit sig inom anstalten uti 45,5 dagar, visar det sig, att hvarje underhållsdag innevarande år kostat Kr. 1: 22 (under 1890 = 1: 43; 1891 = 1: 36; 1892 = 1: 54) och att sålunda senaste sommaren varit rätt betydligt billigare än någon föregående, något som påtagligen är beroende deraf, att ett mycket större patientantal vårdats i år än de förra. Hvarje patient har i år kostat Kr. 51: 74 (1890 = 72: —; 1891 = 63: 50; 1892 = 69: 09).

Göteborg i December 1893.

Gerda Ekman,
f. Gödecke.

Mia Hedlund,
f. Hedlund.

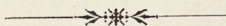
Fr. Belfrage.

Gustaf Ekman.

Adolf Aaron.

A. W. Lagergren.

P. Silfverskiöld.

1892 -- 60 00.
 Fr. kostar. Kt. 51: 74 (1890 -- 72; 1891 -- 63: 50;
 antal vårdade i år 55. Först. Hvarje patient har i
 påföljden af hvarje deat, ett ett mycket stort patient-
 rätt betydligt tillförlägg till någon föregående, något som
 1892 -- 1: 50 och ett sålunda senaste sommaren varit
 för kostar. Kt. 1: 52 under 1890 -- 1: 43; 1891 -- 1: 30;
 dagur. Yfäst det ett, att hvarje underhålls innevarande
 patient i medelst uppehåll sig i ett sjukhus ut 45;

Göteborg 1 December 1893.

Mis Hedlund,	Gerda Ekman,
L. Hedlund.	L. Gustaf.
Gustaf Ekman.	Fr. Belfrage.
A. W. Lagergren.	Adolf Aaron.
P. Silfverskiöld.	

GÖTEBORGS
 1. K. LÖNNERBERG
 1893